

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงเจตคติของผู้มาบริจาคโลหิตที่มีต่อการให้บริการของหน่วยงานคลังเลือด โรงพยาบาลพระนครศรีอยุธยา โดยการศึกษาได้มีการดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร คือ ผู้มาบริจาคโลหิตที่หน่วยงานคลังเลือด โรงพยาบาลพระนครศรีอยุธยา จำนวน 745 คน (สถิติจำนวนผู้บริจาคโลหิต หน่วยงานคลังเลือด เดือนกรกฎาคม-กันยายน 2554)
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดขนาดตัวอย่างจากประชากร โดยใช้สูตรของทาโร ยามานะ (Taro Yamane. 1973 : 725) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 จากสูตร

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดยให้

N	=	จำนวนประชากรทั้งหมด
e	=	ค่าความคลาดเคลื่อน 0.05
n	=	จำนวนตัวอย่าง

แทนค่าจากสูตร

$$n = \frac{745}{1+(745)(0.05)^2}$$

$$n = 260.48 \text{ คน}$$

$$n = 261 \text{ คน}$$

กลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้เท่ากับ 260.48 คน ผู้วิจัยจึงกำหนดขนาดตัวอย่างจำนวน 261 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ประเภทของเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม วิธีการสร้างแบบสอบถามผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามดังต่อไปนี้

1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

1.2 สร้างแบบสอบถามโดยตามขอบเขตและเนื้อหาที่ได้กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ และสามารถวัดตัวแปรที่นิยามไว้ได้

2. ลักษณะของเครื่องมือแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลเกี่ยวกับแบบสอบถามของผู้มาบริจาคโลหิต งานคลังเลือดในโรงพยาบาลพระนครศรีอยุธยา ได้แก่ เพศ อายุ น้ำหนัก ระดับการศึกษา อาชีพ สถานภาพสมรส และประสบการณ์การบริจาคโลหิต รวมจำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสำรวจเจตคติผู้มาบริจาคโลหิตที่มีต่อการให้บริการของหน่วยงานคลังเลือดในโรงพยาบาลพระนครศรีอยุธยา จำนวน 6 ด้าน คือ ด้านสถานที่และสิ่งแวดล้อม ด้านความสะดวกของเครื่องมือ และอุปกรณ์ ด้านพฤติกรรมการให้บริการ และอหิษาศัยการเอาใจใส่ของเจ้าหน้าที่ ด้านความสามารถในการเจาะเก็บโลหิต ด้านช่วงเวลาการให้บริการและด้านอาหาร และเครื่องคัมหลังบริจาคโลหิต

การตรวจให้คะแนนและตีความหมายของคะแนน

คำตอบที่ได้จากเครื่องมือแต่ละตอน มีเกณฑ์การให้คะแนนแตกต่างกันตามลักษณะของเครื่องมือ เกี่ยวกับเจตคติของผู้มาบริจาคโลหิตที่มีต่อการให้บริการของหน่วยงานคลังเลือดโรงพยาบาลพระนครศรีอยุธยา

โดยมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์สำหรับแปลความหมายจากคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

- 5 คะแนน หมายถึง ระดับเจตคติ/เห็นด้วย/ยอมรับ/พอใจในระดับมากที่สุด
- 4 คะแนน หมายถึง ระดับเจตคติ/เห็นด้วย/ยอมรับ/พอใจในระดับมาก
- 3 คะแนน หมายถึง ระดับเจตคติ/เห็นด้วย/ยอมรับ/พอใจในระดับปานกลาง
- 2 คะแนน หมายถึง ระดับเจตคติ/เห็นด้วย/ยอมรับ/พอใจในระดับน้อย
- 1 คะแนน หมายถึง ระดับเจตคติ/เห็นด้วย/ยอมรับ/พอใจในระดับน้อยที่สุด

โดยมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ และกำหนดเกณฑ์ สำหรับแปลความหมายจากคะแนนเฉลี่ยดังนี้ (ธานินทร์ ศิลป์จารุ. 2550 : 77)

$$\begin{aligned} \text{ระดับค่าเฉลี่ย} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5-1}{5} = 0.8 \end{aligned}$$

การแปลผลสำหรับตอนที่ 2

ค่าเฉลี่ย 4.21 – 5.00	หมายถึง	ระดับเจตคติมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.41 – 4.20	หมายถึง	ระดับเจตคติมาก
ค่าเฉลี่ย 2.61 – 3.40	หมายถึง	ระดับเจตคติปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.81 – 2.60	หมายถึง	ระดับเจตคติน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.80	หมายถึง	ระดับเจตคติน้อยที่สุด

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปให้ประธาน กรรมการที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของคำถามในแต่ละข้อว่าตรงกับ วัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้หรือไม่ รวมทั้งพิจารณาภาษาที่ใช้ว่าสามารถเข้าใจง่ายและ เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างที่จะใช้ศึกษาหรือไม่

2. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงและนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสมของคำถามว่าใช้ภาษาที่สื่อความหมายได้ชัดเจน เข้าใจง่ายหรือไม่ เพื่อนำไปหา ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ทำการวิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยทำการสอบถามผู้บริจาคนิโหดที่เข้ามาใช้บริการ ณ หน่วยงานคลังเลือด โรงพยาบาลพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยชี้แจงรายละเอียด เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของแบบสอบถามเป็น รายบุคคล และขอความร่วมมือจากผู้บริจาคนิโหด ในการตอบแบบสอบถาม ซึ่งรวบรวมข้อมูล จำนวน 261 ชุด โดยเก็บข้อมูลระหว่างเดือนกันยายน พ.ศ. 2555

2. ผู้วิจัยเป็นผู้เก็บรวบรวมแบบสอบถามที่กรอกเรียบร้อยแล้วกลับคืนด้วยตนเอง และตรวจดูความสมบูรณ์ในแต่ละข้อ นับจำนวนให้ครบตามจำนวน 261 ชุด เมื่อได้ข้อมูลครบแล้ว ผู้วิจัยนำข้อมูลแบบสอบถามไปวิเคราะห์ตามวิธีทางสถิติต่อไป

วิเคราะห์ข้อมูล

แบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาจะถูกนำมาพิจารณาความถูกต้องเรียบร้อยหากแบบสอบถามใดมีข้อบกพร่องหรือมีข้อมูลไม่สมบูรณ์เพียงพอ ก็จะทำการเก็บแบบสอบถามเพิ่มเติมใหม่จนครบ 261 ชุด ตามจำนวนที่ได้กำหนดไว้ สำหรับแบบสอบถามที่มีข้อมูลถูกต้องสมบูรณ์จึงดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูล โดยใช้ค่าสถิติดังนี้

1. ค่าความถี่และค่าร้อยละ (Frequency and percentage) เพื่อใช้อธิบายความถี่ และร้อยละของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้บริจาคนโลหิต

2. ค่าเฉลี่ยตัวอย่าง (Sample mean) ใช้อธิบายค่าเฉลี่ย ของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับเจตคติของผู้มาบริจาคโลหิตที่มีต่อการให้บริการของหน่วยงานคลังเลือดโรงพยาบาลพระนครศรีอยุธยา

3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation : S.D.) เพื่อใช้อธิบายค่าเบี่ยงเบนของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับเจตคติของผู้มาบริจาคโลหิต ที่มีต่อการให้บริการของหน่วยงานคลังเลือด โรงพยาบาลพระนครศรีอยุธยา

4. การทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติ t-test เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลเพศชายและเพศหญิง ที่มีเจตคติของผู้บริจาคโลหิตต่อการให้บริการของหน่วยงานคลังเลือด โรงพยาบาลพระนครศรีอยุธยา

5. การทดสอบสมมติฐานด้วย One-Way ANOVA : F-test เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างอายุ น้ำหนัก ระดับการศึกษา อาชีพ สถานภาพสมรสและประสบการณ์การบริจาคโลหิตกับเจตคติของผู้มาบริจาคโลหิต ที่มีต่อการให้บริการของหน่วยงานคลังเลือดโรงพยาบาลพระนครศรีอยุธยา โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งถ้าน้อยกว่า .05 มีระดับเจตคติที่แตกต่างกัน และทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยวิธีการของ LSD (Least – significant different)